

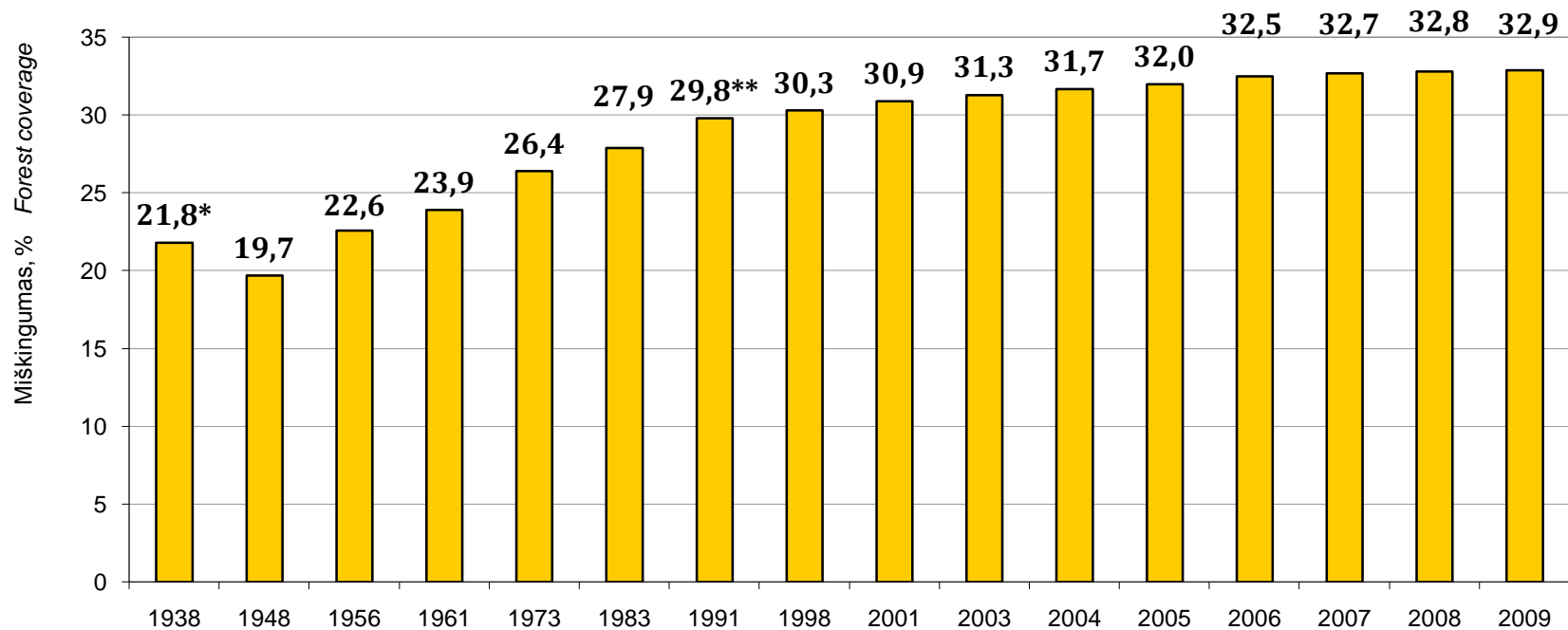
VALSTYBINIAI MIŠKAI. REZULTATAI. AKTUALIJOS. PERSPEKTYVOS

Generalinis miškų urėdas
Benjaminas Sakalauskas

Vilnius
2010-10-20

LIETUVOS MIŠKINGUMAS 1938-2009 M.

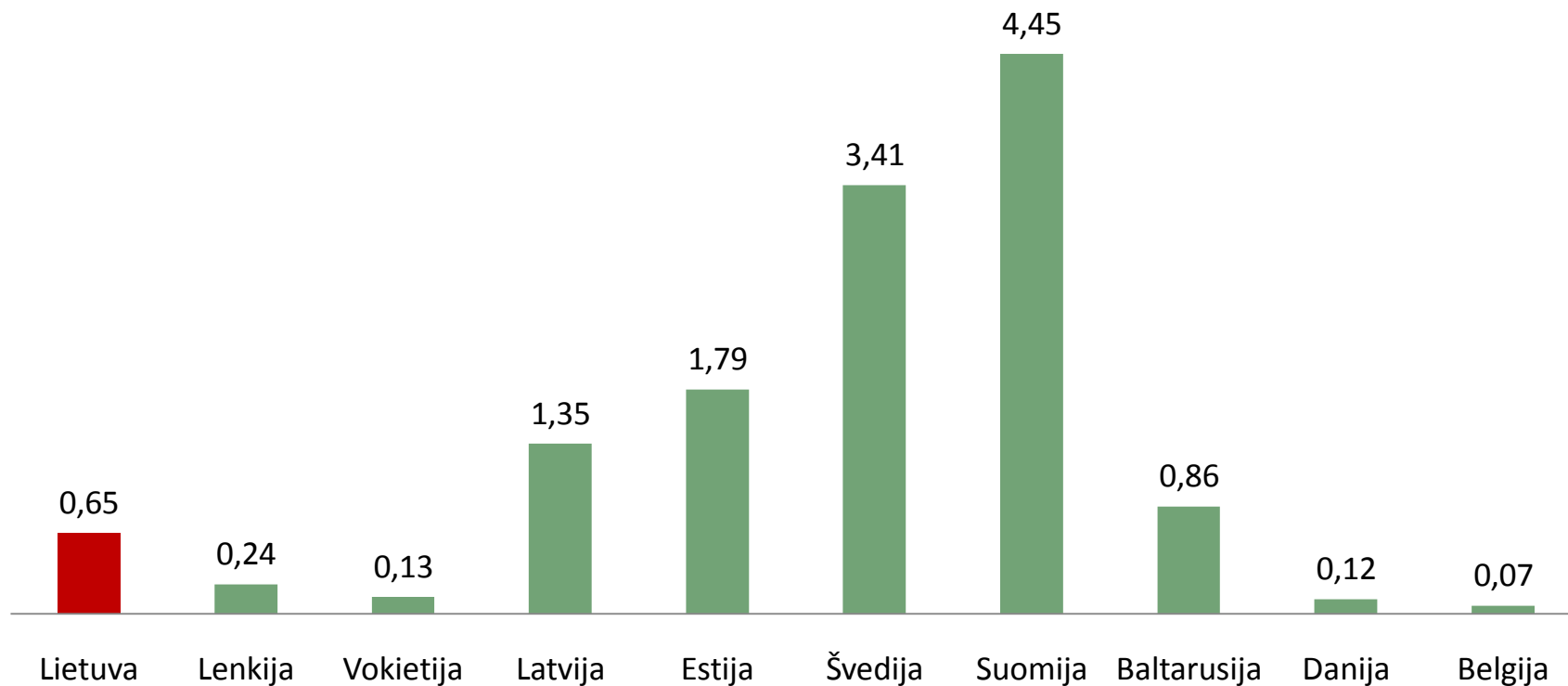
* Ekspertinis vertinimas: įskaityti Vilniaus krašto miškai

** Pasaulinės miškų apskaitos (FRA 2005) duomenys *Global Forest Resources Assessment (FRA 2005)*

Šaltinis: Lietuvos miškų ūkio statistika (2009 m.), Valstybinė miškų tarnyba

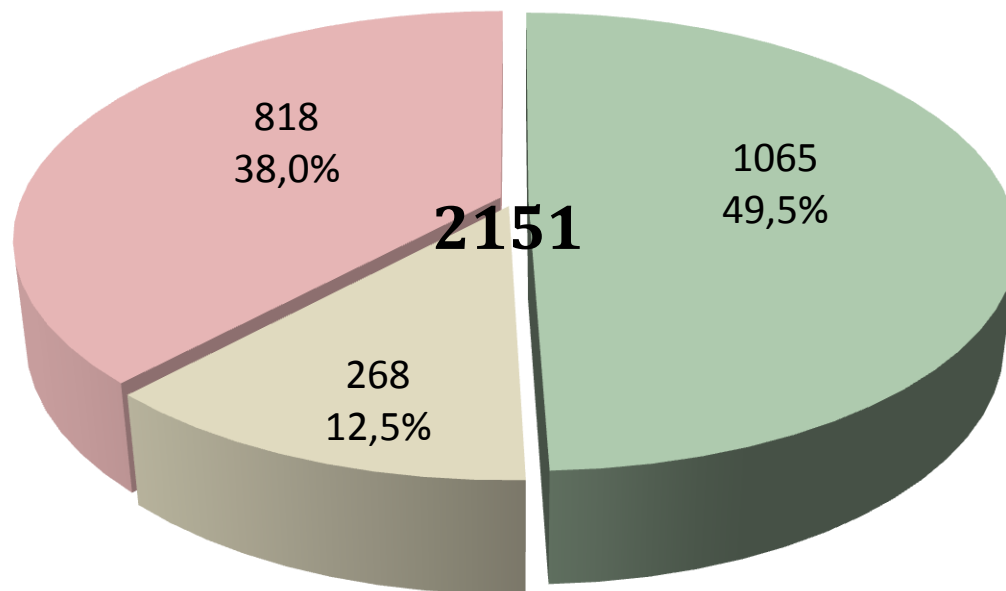
MIŠKO PLOTAS TENKANTIS 1-AM GYVENTOJUI, HA

Šaltinis: FAO, Global Forest Resources Assessment 2005.

MIŠKŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL NUOSAVYBĘ, TŪKST. HA; PROC.

- Valstybinės reikšmės miškai, tūkst. ha
- Rezervuoti nuosavybės teisės atkūrimui miškai, tūkst. ha
- Privatūs miškai, tūkst. ha

Šaltinis: Lietuvos miškų ūkio statistika (2009 m.)

DARNUS MIŠKO VYSTYMASIS

Miškas yra vienas pagrindinių Lietuvos gamtos turtų, tarnaujantis valstybės ir piliečių gerovei, saugantis kraštovaizdžio stabilumą ir aplinkos kokybę. Nepriklausomai nuo miškų nuosavybės formos miškas pirmiausia yra nacionalinis turtas, kuris turi būti išsaugotas ateities kartoms, tenkindamas **ekologines, ekonomines bei socialines visuomenės reikmes**. Miškas ne tik teikia medieną ir kitus miško produktus, bet ir yra esminis ekologinės pusiausvyros faktorius, sudarydamas daugelio gyvūnijos ir augmenijos rūšių buveines, stabdydamas dirvos eroziją, absorbuodamas anglies dvideginį bei grynindamas orą, saugodamas gruntinius ir paviršinius vandenis, suteikdamas galimybę miesto ir kaimo gyventojams poilsiauti (*“Lietuvos miškų ūkio politika ir jos įgyvendinimo strategija”*).

Siekdamos darnaus miško vystymo ir stengdamosi subalansuoti ekologines, ekonomines bei socialines visuomenės reikmes, valstybės įmonės miškų urėdijos joms priskirtuose valstybiniuose miškuose vykdo **kompleksinę miškų ūkio veiklą** – veiklą, apimančią miškų atkūrimą, priežiūrą, apsaugą, racionalų miškų išteklių naudojimą ir prekybą mediena bei miško ištekliais.

METINĖ APŽVALGA

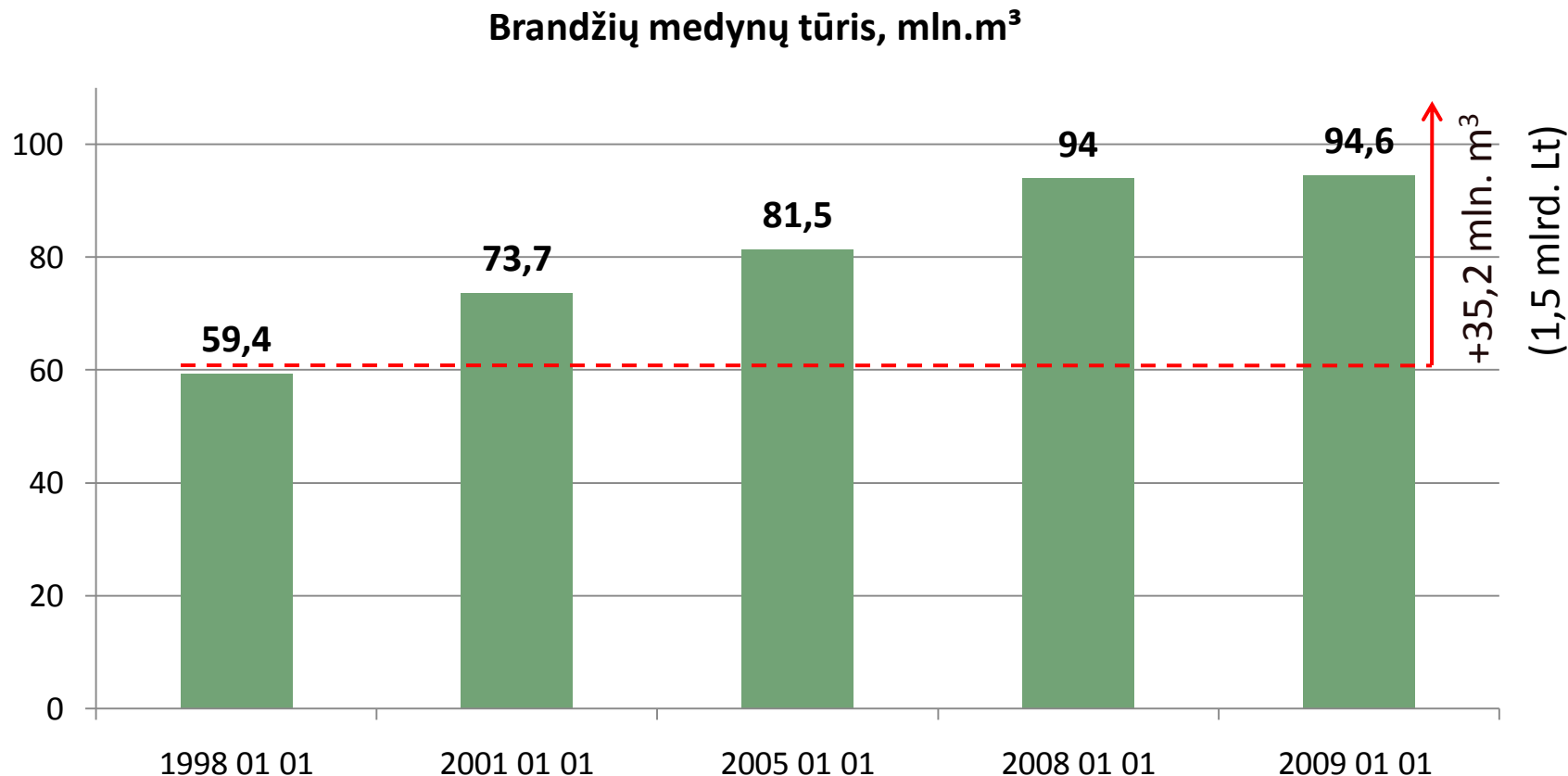
Lietuvos valstybės
valdomas
komercinio naudojimo
turtas 2009

„Valstybės uždavinys yra padidinti savo valdomo turto vertę, taip pat ir būsimą savo turto generuojamą grąžą.“

VALSTYBINIŲ MIŠKŲ VERTĖS IR GRAŽOS DIDINIMAS:

VALSTYBINIŲ MIŠKŲ BRANDŽIŲ MEDYNŲ TŪRIS, MLN. M³

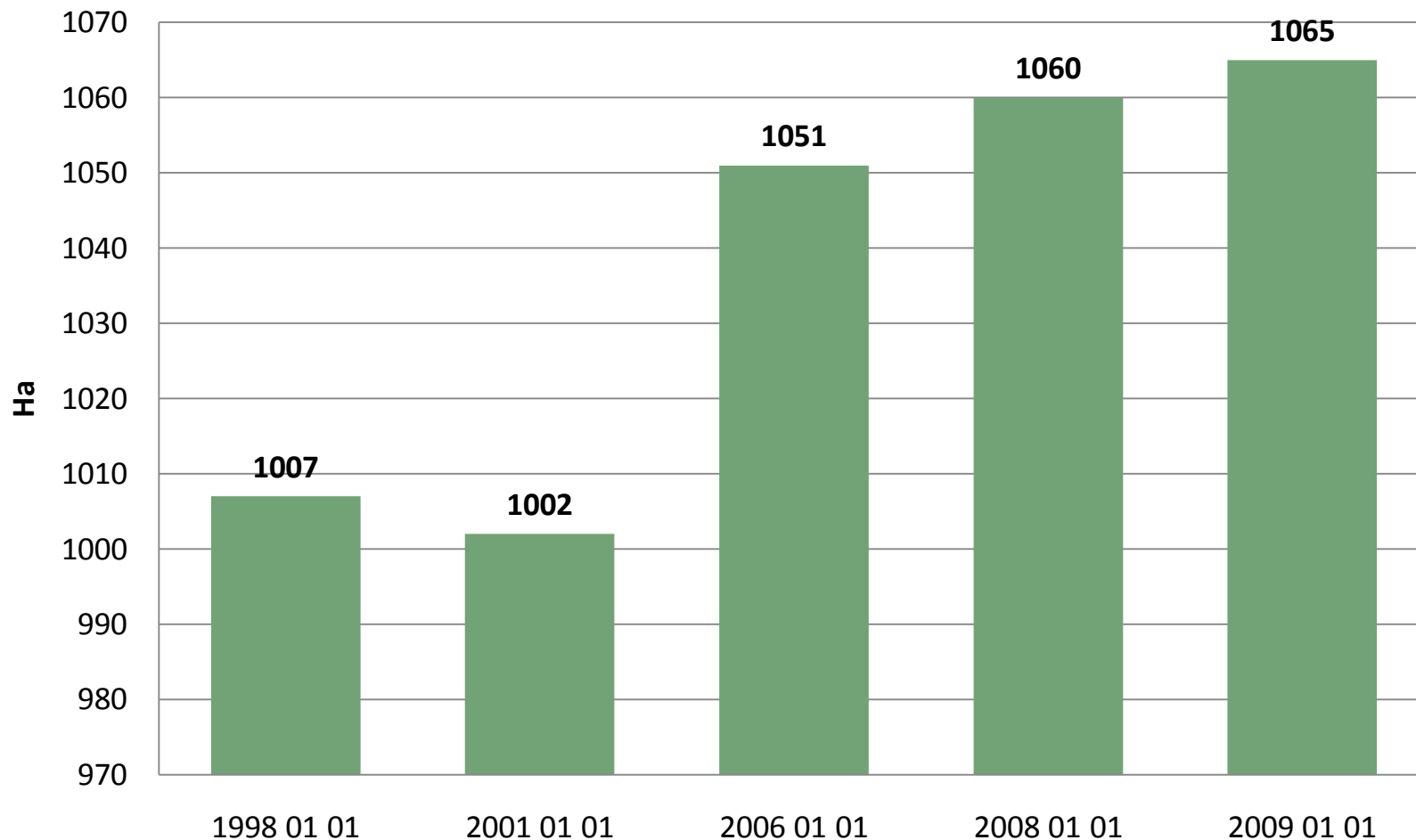

Šaltinis: Valstybinė miškotvarkos tarnyba; Lietuvos Respublikos žemės fondas

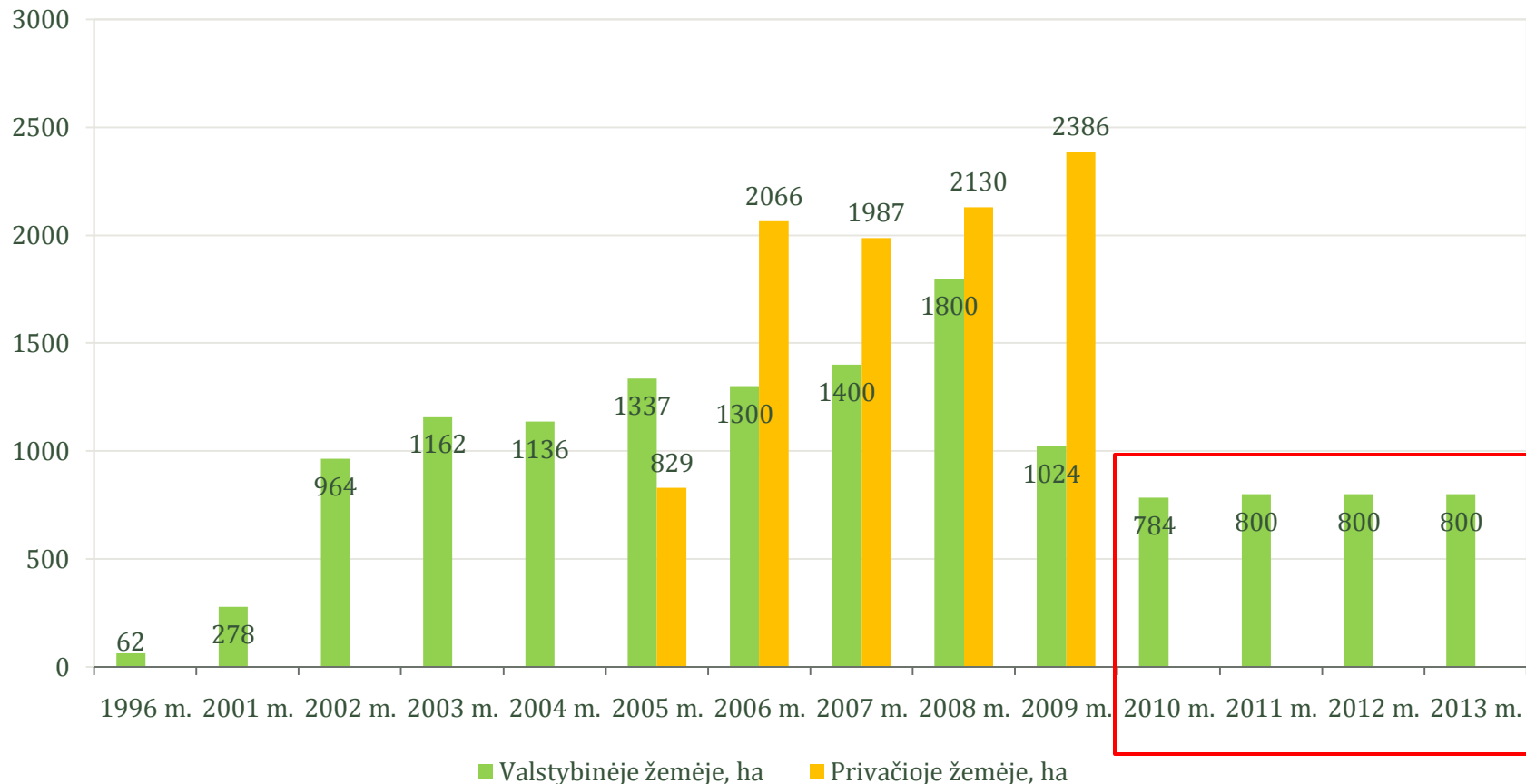
VALSTYBINIŲ MIŠKŲ VERTĖS IR GRAŽOS DIDINIMAS:

VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKŲ PLOTAS, TŪKST. HA.

VALSTYBINIŲ MIŠKŲ VERTĖS IR GRAŽOS DIDINIMAS:

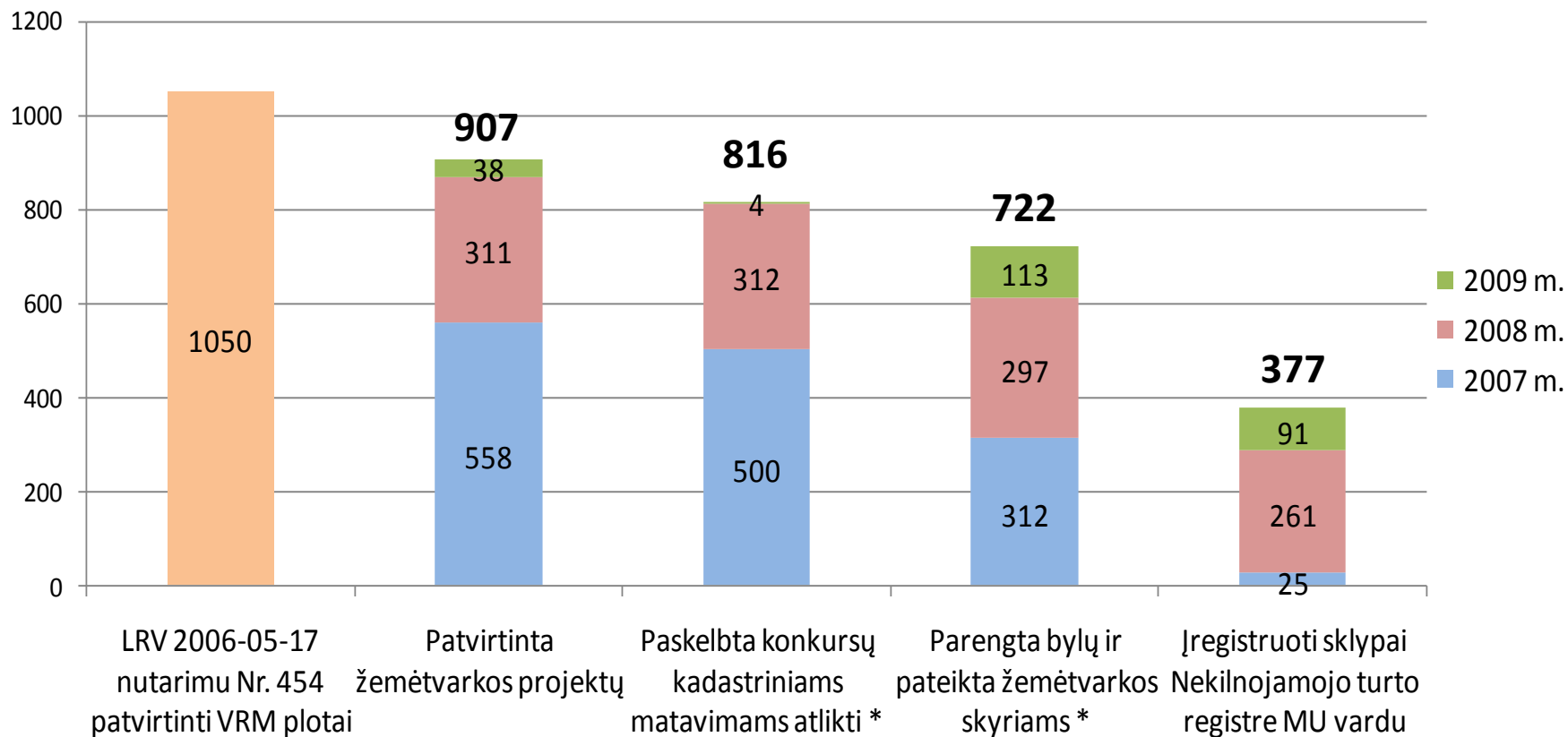
NAUJŲ MIŠKŲ ĮVEISIMAS, HA

Šaltinis: Generalinė miškų urėdija

Nuo 2001 m. valstybiniame miškų ūkyje įveista virš 11 tūkst. ha naujų miškų, tam panaudojant beveik 20 mln. Lt nuosavų lėšų.

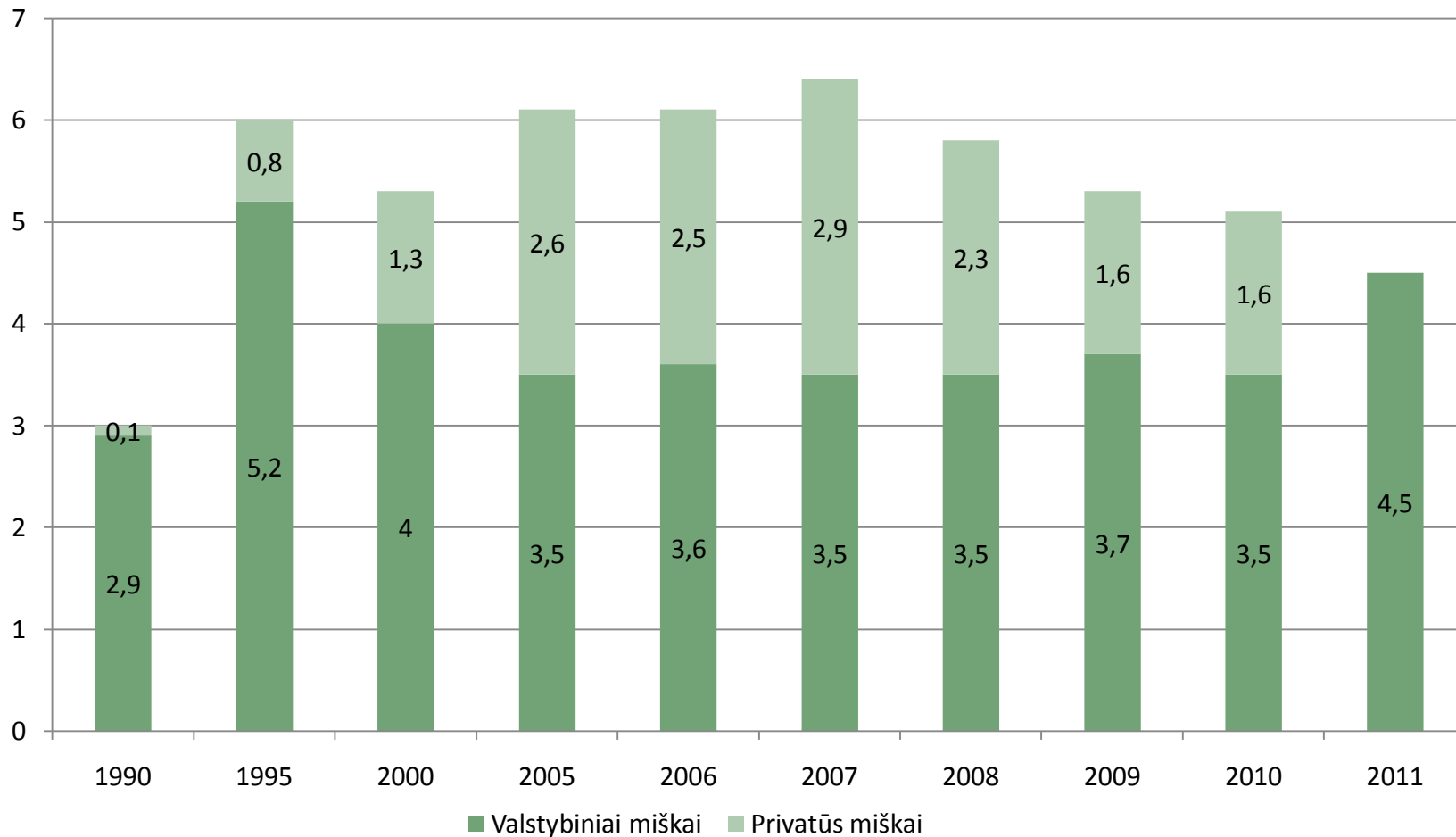
VALSTYBINIŲ MIŠKŲ VERTĖS IR GRAŽOS DIDINIMAS: VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKŲ TEISINĖS REGISTRACIJOS DARBŲ EIGA 2007-2009 M.

Iš viso išleista 27 mln. litų miškų urėdijų nuosavų lėšų

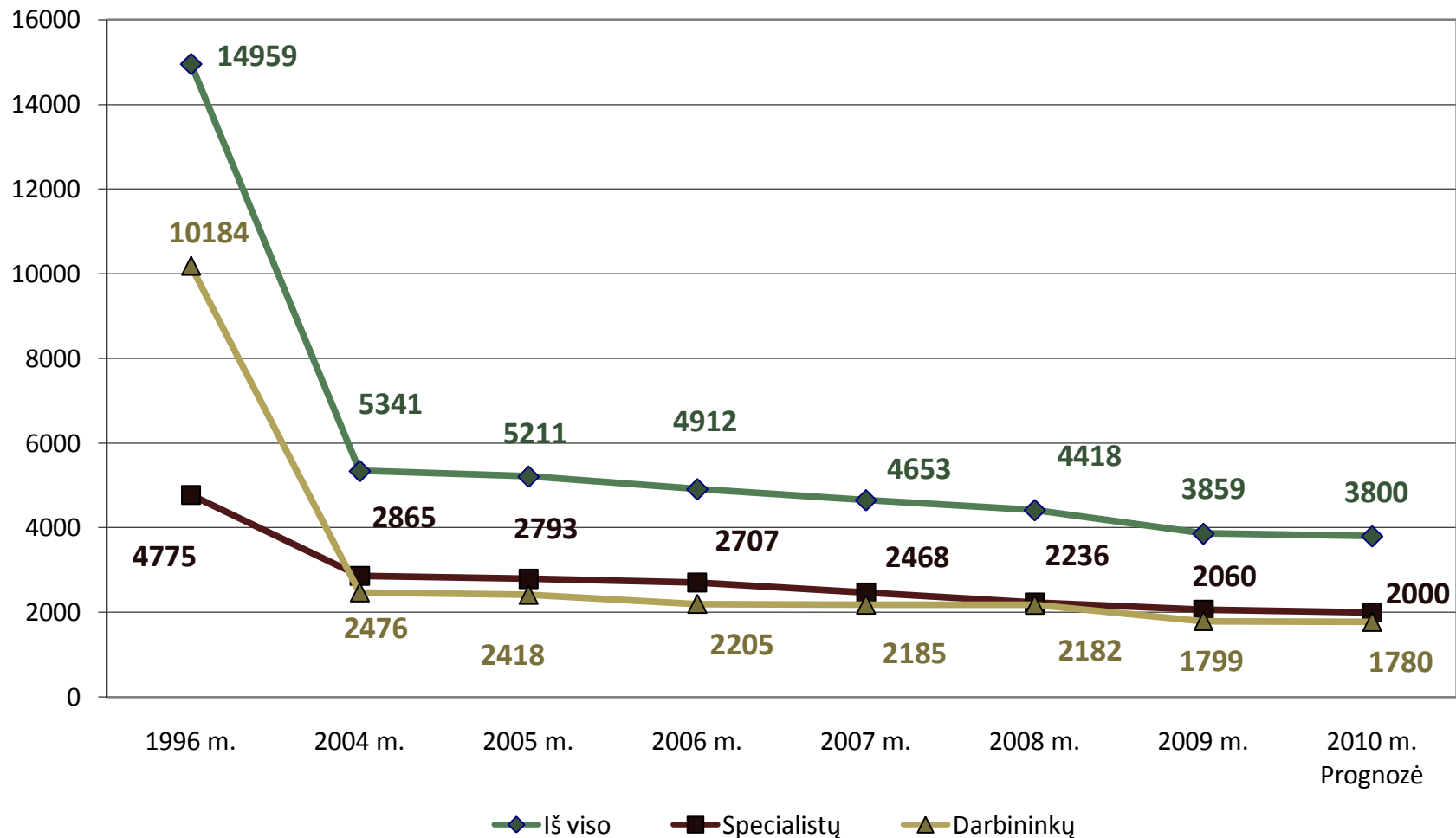
VALSTYBĖS TURTO VERTĖS IR GRAŽOS DIDINIMAS:

MEDIENOS RUOŠOS APIMTYS, MLN. M³

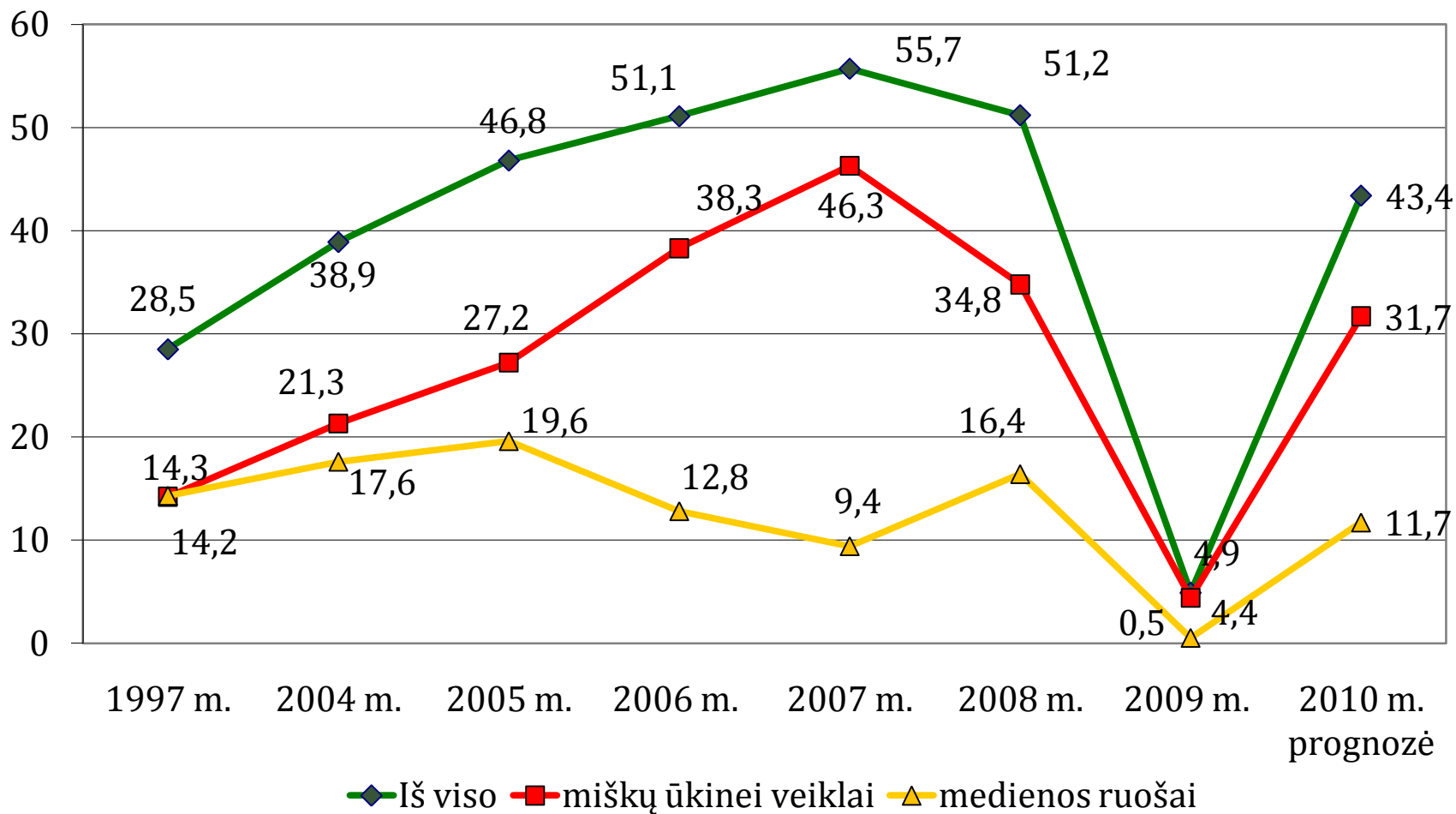

VEIKLOS VALDYMO IR EFEKTYVUMO DIDINIMO PERSPEKTYVOS

Vidutinis darbuotojų skaičius miškų urėdijose, žm.

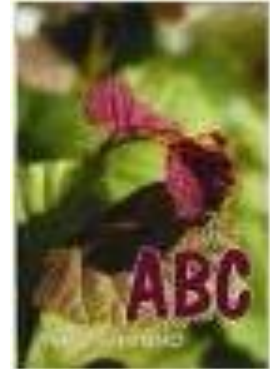
MIŠKŲ URĖDIJŲ KAPITALINĖS INVESTICIJOS (NUOSAVOS LĖŠOS), MLN. LT

PRIVAČIŲ SAVININKŲ MOKYMAS, KONSULTAVIMAS IR PASLAUGŲ TEIKIMAS

Paslaugų teikimas privačių žemių savininkams 2005-2009 metais

- Generalinio miškų urėdo 2003 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. 1B-84 visose miškų urėdijose nustatytas vieningas privačių miškų savininkų konsultavimo laikas (kiekvieną antradienį nuo 8 iki 12 val.).
- Miškų urėdijose paskirti darbuotojai, atsakingi už privačių miškų savininkų konsultavimą.

Paslaugos	Mato vnt.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.
Organizuota mokymo kursų privačių miškų savininkams	vnt.	50	50	33	34	42
Mokymo kursų klausytojai	žmonių sk.	1069	947	557	732	734
Parengtų demonstracinių plotų skaičius	vnt.	416	375	237	268	327
Konsultacijos miškų atkūrimo ir tvarkymo klausimais	tūkst. vnt.	16,7	14,0	13,3	13,5	12,4
Parduotų miško sodmenų kiekis	mln. vnt.	8,8	13,4	13,9	14,7	10,8
Suteiktų paslaugų vertė	tūkst. Lt	652	1606	1058	666	659

EUROPOS ŠALIŲ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ SEKTORIŲ GENERUOJAMOS GRAŽOS

Iš valstybės biudžeto dotuojami šių valstybių miškų sektoriai:

Saksonija – 60 mln. eurų

Švedija – apie 40 mln. eurų

Škotija – per 35 mln. eurų

Latvija – apie 10 mln. eurų

Lietuva – nedotuojama, papildoma biudžeta.

* Valstybinio miško sektoriaus pajamos, išlaidos ir mokesčiai į valstybės biudžetą 2004 (2005) m.

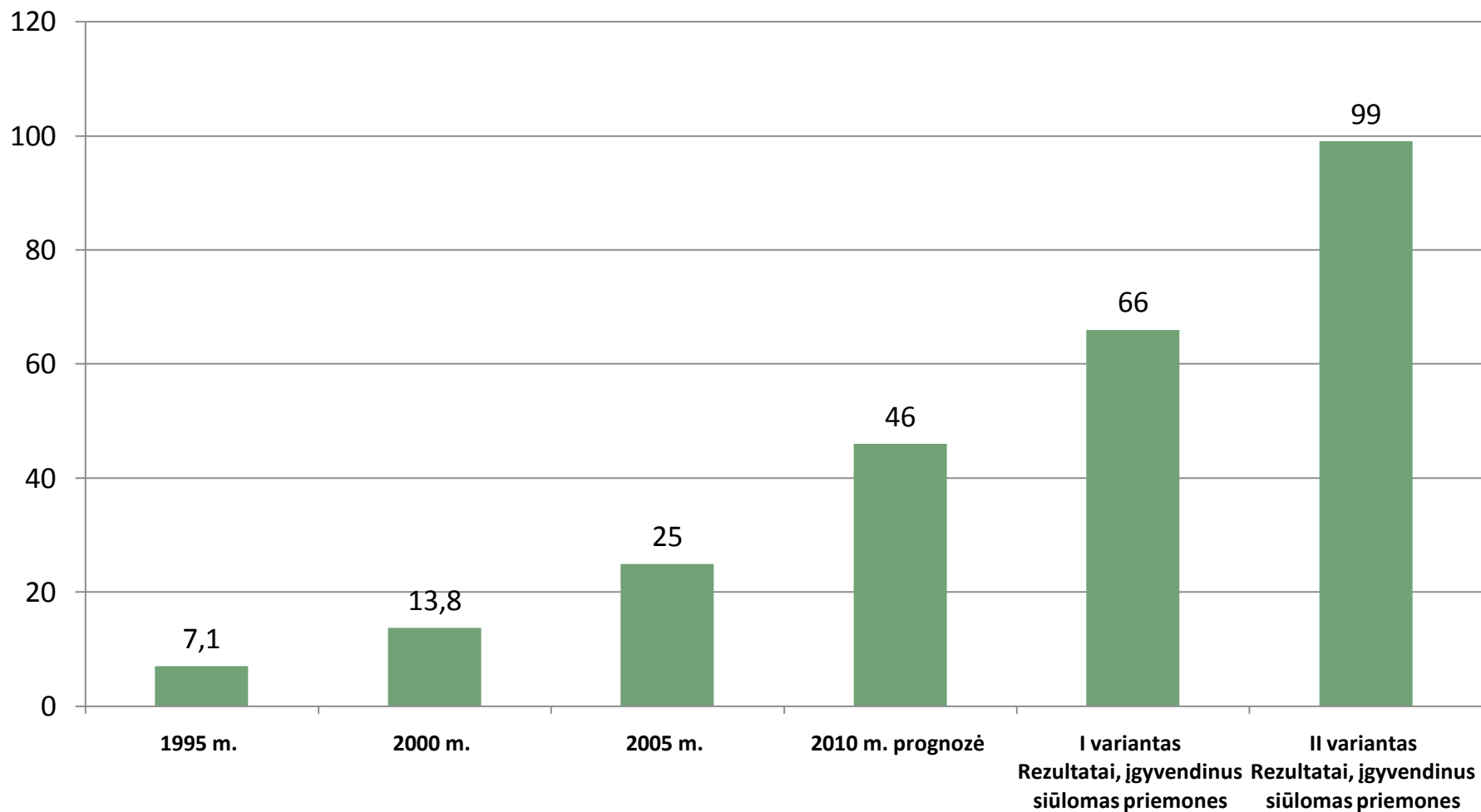
Šalis	Valst. miškų plotas, mln. ha	Pajamos		Išlaidos		Pelnas		Įmokos į valstybės biudžetą už valstybinio miško naudojimą		
		Iš viso, mln. eurų	1 ha, eurų	Iš viso, mln. eurų	1 ha, eurų	Iš viso, mln. eurų	1 ha, eurų	Iš viso, mln. eurų	Pajamų %	1 ha, eurų
Čekija	1.34	205.10	153.06	188.52	140.69	16.58	12.37	0	0.00	0.00
Saksonija	1.93	40.00	20.73	100.00	51.81	-60.00	-31.09	-60.00	-150.00	-31.09
Latvija	1.47	94.03	63.97	70.09	47.68	23.94	16.29	16.37	17.41	11.14
Suomija	3.50	241.00	68.86	174.00	49.71	67.00	19.14	27.00	11.20	7.71
Škotija	0.46	69.57	150.26	105.02	226.82	-35.45	-76.69	-35.45	-50.96	-76.69
Švedija	3.40	679.80	199.94	640.10	188.26	39.70	11.68	21.00	3.09	6.18
Lietuva	1.05	108.80	103.50	98.20	93.40	10.60	10.08	7.12	6.5	6.78

VALSTYBINIŲ MIŠKŲ SEKTORIAUS AKTUALIJOS

1. Miškingumo didinimas - dėl nebaigtos žemės reformos miškų urėdijoms neperduodamos žemės ūkiui nenaudojamos laisvos valstybinės žemės fondo žemės, kurios galėtų būti apželdintos mišku. Dėl to miškų urėdijoms trūksta žemių Lietuvos miškingumo didinimo programoje numatytoms miškų įveisimo apimtims vykdyti.
2. Dėl užsitęsusios žemės reformos 268 tūkst. ha miškų yra rezervuoti nuosavybės teisės atstatymui. Jų apsaugą ir priežiūrą vykdo miškų urėdijos, tačiau miško išteklių naudojimas nevykdomas. Dėl to šalies medienos pramonė netenka per 800 tūkst. m³ medienos.
3. Dėl valstybės biudžeto finansavimo stokos sustojo valstybinių miškų teisinės registracijos darbai, kurie pabrango net 100 kartų, todėl šių darbų užbaigimui reikia apie 40 mln. Lt.
4. Dėl neišspręstų finansavimo klausimų nevyksta Bendros centralizuotos miškų urėdijų informacinės sistemos kūrimas.
5. Valstybinių miškų sektorius galėtų parduoti energetinėms reikmėms apie 250 tūkst. m³ miško kirtimo atliekų. Tačiau 2009 m. nupirka tik 77 tūkst. m³, o 2010 m. prognozė – 90 tūkst. m³.

VEIKLOS IR PELNO MOKESČIAI ("DIVIDENDAI"), MLN. LT

■ veiklos ir pelno mokesčiai ("dividendai"), mln. Lt

LIETUVOS VALSTYBINIŲ MIŠKŲ SEKTORIAUS TURTO GRĄŽA

Rodikliai		2002 m.	2005 m.	2009 m.	2010 m. prognozė	Rezultatai, įgyvendinus siūlomas priemones (2010-09-14)	Rezultatai, įgyvendinus siūlomas priemones (2010-10-15)
Patikėjimo teise valdomas turtas, mln. Lt							
Turtas iš viso		270	332	394	422	446	465
iš jo	ilgalaikis (materialusis ir nematerialusis)	158	201	262	255	255	255
	kertamo miško vertė, apskaičiuota nenukirsto valstybinio miško kainomis	112	131	132	167	191	210
Savininko (valstybės) kapitalas, mln. Lt							
Savininko (valstybės) kapitalas, mln.Lt		194	224	246	248	250	250
Pelnas, mln. Lt							
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą		21	36	5	20	40	52
Grynasis pelnas (nuostolis)		17	29	3	16	20	26
Mokesčiai, mln. Lt							
Mokesčiai iš viso		115	120	123	141	165	203
veiklos ir pelno mokesčiai (dividendai)		22	25	31	46	66	99
iš jų :	<i>valstybinių miškų sektoriaus mokami specialieji mokesčiai</i>	14	16	23	36	40	67
	5 proc. privalomųjų atskaitymų miškų ūkio reikmėms	14	16	15	18	20	22
	5 (nuo 2011 m. - 10) proc. privalomųjų atskaitymų valstybės biudžeto reikmėms	0	0	8	18	20	45
	<i>pelno mokesčiai</i>	4	5	2	4	20	26
Generuojama turto grąža, proc.							
Generuojama ilgalaikio turto ir kertamo miško grąža į valstybės biudžetą ¹⁾		8,1	7,5	7,9	10,9	14,8	21,3
Ilgalaikio (materialiojo ir nematerialiojo) turto grąža ²⁾		10,8	14,4	1,1	6,3	7,8	10,2
Savininko (valstybės) kapitalo grąža ³⁾		8,8	12,9	1,2	6,5	8	10,4

Pastabos:

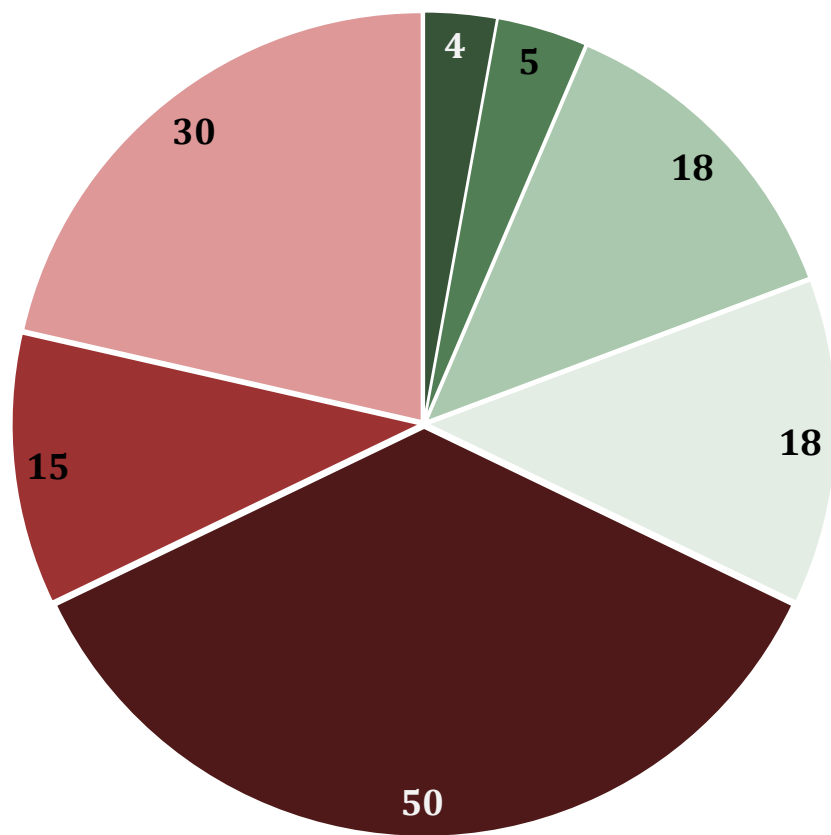
¹⁾ veiklos ir pelno mokesčių (didindų) dydis nuo bendro ilgalaikio turto ir kertamo miško vertės

²⁾ grynojo pelno dydis nuo ilgalaikio turto vertės

³⁾ grynojo pelno dydis nuo savininko (valstybės) kapitalo vertės

MOKAMI MOKESČIAI Į VALSTYBĖS BIUDŽETĄ (IŠ VISO 141), MLN. LT

■ pelno mokestis

■ turto mokestis už savininko kapitalą

■ 5 proc. privalomųjų atskaitymų nuo pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą valstybinį mišką bendrosioms miškų ūkio reikmėms tenkinti

■ 5 proc. privalomųjų atskaitymų nuo pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą valstybinį mišką valstybės biudžeto reikmėms tenkinti

***Iš viso 46 mln. Lt
veiklos ir pelno mokesčiai
("dividendai"), mln. Lt***

■ PVM (pridėtinės vertės mokestis)

■ GPM (gyventojų pajamų mokestis)

■ privalomosios socialinio draudimo įmokos

***Iš viso 95 mln. Lt
kiti mokesčiai į
valstybės biudžetą
ir socialinio
draudimo
įmokos, mln. Lt***

VALSTYBINIŲ MIŠKŲ BENDROVĖS VISAME PASAULYJE YRA SAVARANKIŠKOS

- ▶ Švedijoje valstybei priklauso 54 įmonės, pas pagal savo reguliavimo sritis valdo septynios ministerijos.
- ▶ Miškų savininkė bendrovė “Sveaskog” išpardavė daug turimų miškų plotų.

Nepelningus miškus, kuriuose kuriami draustiniai ir rezervatai, iš jos nupirko valstybė.

“Veidas”, 2010 m. spalio 4 d. Valdas Sutkus, Lietuvos verslo konfederacijos I “ICC Lietuva” prezidentas.

NUMATOMŲ ĮGYVENDINTI PRIEMONIŲ EKONOMINIS REZULTATAS

- ▶ **1.** Valstybinių miškų sektoriaus mokesčiai į valstybės biudžetą (dividendai) padidėtų 53 mln. litų (nuo 46 mln. litų iki 99 mln. litų). Iš jų:
 - ▶ dėl miško kirtimo apimčių padidėjimo – 11,4 mln. litų;
 - ▶ dėl miškų atkūrimo ir tvarkymo bei viešųjų paslaugų išlaidų sumažinimo – 8 mln. litų;
 - ▶ dėl pelno mokesčio tarifo padidinimo iki 50 % - 14 mln. litų;
 - ▶ dėl privalomųjų atskaitymų į valstybės biudžetą bendrosioms valstybės biudžeto reikmėms tenkinti padidinimo iki 10 % - 19 mln. litų;
 - ▶ dėl minimalaus privalomo pasiekti 5 proc. pelningumo – 0,6 mln. litų.

- ▶ **2.** Valstybės biudžeto 2011 m. projekte numatomos pajamos iš valstybinių miškų sektoriaus 70 mln. Lt būtų pasiektos ir sudarytų 71 mln. litų:
 - ▶ iš privalomųjų atskaitymų į valstybės biudžetą bendrosioms valstybės biudžeto reikmėms tenkinti – 45 mln. litų;
 - ▶ iš pelno mokesčio padidėjimo, lyginant su 2010 m. prognoze, - 26 mln. litų.

VEIKLOS VALDYMO IR EFEKTYVUMO DIDINIMO PERSPEKTYVOS

- ▶ **1. Priemonės valstybinių miškų plotams didinti, tolygiam, nepertraukiamam ir racionaliam miško išteklių naudojimui užtikrinti ir medienos biomasės, naudojamos energijos gamybai, apimtims didinti.**
- ▶ 1.1. Valstybinių miškų sistemoje kasmet įveisti ne mažiau kaip po 1 tūkst. ha naujų miškų žemės ūkiui netinkamuose ir nenaudojamuose žemės plotuose.
- ▶ 1.2. Padidinti 500 ha minkštųjų lapuočių (drebulės, beržo, juodalksnio) medynų pagrindinių kirtimų ekvivalentinį plotą 5-10 metų laikotarpiui, tuo pačiu uždraudžiant kirsti tik ką pasiekusius kirtimo amžių medynus.
- ▶ 1.3 Miškų urėdijoms perduoti valdyti tvarkyti ir naudoti patikėjimo teise 110 tūkst. ha nuosavybės teisėms atstatyti rezervuotų miškų. Šiuose miškuose pasiekti miško naudojimo apimtis apie 500 tūkst. m³ medienos.
- ▶ ***Tokiu būdu bendros metinės kirtimų apimtys valstybinės reikšmės miškuose galėtų padidėti 850 tūkst. m³ - nuo 3,65 iki 4,5 mln. m³.***
- ▶ 1.4. Medienos biomasės, naudojamos energijos gamybai, metinės paruošimo apimtis padidinti iki 0,5 mln. m³.

VEIKLOS VALDYMO IR EFEKTYVUMO DIDINIMO PERSPEKTYVOS

- ▶ **2. Priemonės valstybinių miškų sektoriaus viešumui ir skaidrumui didinti**
- ▶ 2.1. Įsteigti valstybinio miškų ūkio (miškų urėdijų) valdymo organą – valdybą (tarybą). Ji svarstyty ir tvirtintų perspektyvinius ir metinius valstybinio miškų ūkio veiklos strateginius planus, rodiklius bei jų įvykdymo ataskaitas, teiktų išvadas ir siūlymus dėl miškų urėdijų veiklos rezultatų ir miškų urėdijų vadovų atitikimo užimamoms pareigoms. Į jos sudėtį galėtų būti įtraukti Aplinkos, Finansų, Žemės ūkio, Ūkio ministerijų ir kitų institucijų atstovai, profesionalūs vadybininkai. Šios priemonės įgyvendinimui būtina padaryti atitinkamas pataisas Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatyme.
- ▶ 2.2. Valstybinių miškų sektoriaus perspektyvinius ir metinius planus bei įvykdymo rezultatus skelbti viešai (specialiuose leidiniuose, interneto svetainėse ir pan.).
- ▶ 2.3. Parengti ir įgyvendinti miškų urėdijų veiklos apskaitos metodiką, pagal kurią miškų urėdijų išlaidos veiklai duodančiai pajamas ir miškų urėdijų išlaidos viešosioms paslaugoms būtų apskaitomos atskirose sąskaitose.

VEIKLOS VALDYMO IR EFEKTYVUMO DIDINIMO PERSPEKTYVOS

- ▶ **3. Priemonės valstybinių miškų sektoriaus valdomo turto, o taip pat šio turto generuojamai grąžai didinti**
- ▶ 3.1. Valstybinių miškų sektoriaus veiklos vertinimui įvesti kompleksinį veiklos vertinimo rodiklį, apimantį miško vertės pokyčius bei veiklos pelningumą.
- ▶ 3.2. Parengti ir patvirtinti miškų urėdijų valdomo turto vertės didinimo, turto generuojamos grąžos bei pelningumo rodiklius, siekiant užtikrinti efektyvų valstybės turto valdymą ir naudojimą.
- ▶ 3.3. Centralizuoti dalį miškų urėdijų funkcijų Generalinėje miškų urėdijoje:
 - ▶ vieningos IT sistemos sukūrimas ir palaikymas;
 - ▶ vidaus audito vykdymas;
 - ▶ vieningos prekybos apvaliaja mediena elektroninės sistemos sukūrimas ir prekybos organizavimas;
 - ▶ viešųjų pirkimų, kuriuos racionaliausia vykdyti centralizuotai, o ne atskirų miškų urėdijų mastu, organizavimas.
- ▶ 3.4. Nustatyti VĮ miškų urėdijoms 5% dydžio minimalią privalomą pelno normą.

VEIKLOS VALDYMO IR EFEKTYVUMO DIDINIMO PERSPEKTYVOS

- ▶ **4. Priemonės valstybinių miškų sektoriaus mokamiems mokesčiams (dividendams) į valstybės biudžetą didinti**
- ▶ 4.1. Pelno mokesčio tarifą padidinti nuo 15 iki 50 procentų.
- ▶ 4.2. Peržiūrėti miškų urėdijoms tvirtinamų miško atkūrimo, apsaugos ir tvarkymo darbų privalomųjų normų nustatymo principus ir nuostatas tikslu sugrupuoti šias normas į privalomas, siekiant atkurti iškirstus medynus, užtikrinti visų valstybinių miškų apsaugą ir tvarkymą, bei normas, kurių realizavimas galėtų būti sprendžiamas atsižvelgiant į šalies ir valstybinių miškų sektoriaus ekonominę būklę (investicijos į kelius, rekreacijos ar kitus miško infrastruktūros objektus, valstybinės reikšmės miškų teisinė registracija ir kt.).

LIETUVOS VALSTYBINIŲ MIŠKŲ SEKTORIAUS VEIKLOS EKONOMINIO EFEKTYVUMO DIDINIMO REZULTATAI

Rodikliai		2002 m.	2005 m.	2009 m.	2010 m. progozė	I variantas Rezultatai, įgyvendinus siūlomas priemones (2010-09-15)	II variantas Rezultatai, įgyvendinus siūlomas priemones (2010-10-15)
Gamybos apimtys ir pardavimai							
Medienos pardavimas iš viso, mln. m ³		3,6	3,4	3,8	3,6	4,0	4,5
iš jos	apvaliąja mediena	3,3	3,1	3,5	3,4	3,7	4,2
	nenukirstu mišku	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3
Apvaliosios medienos pardavimo kaina, Lt/m ³		76,6	103,8	86,2	104,7	105,4	105,4
Nenukirsto miško pardavimo kaina, Lt/m ³		7,7	10,3	12,9	15	15	15
Apvaliosios medienos ruošos savikaina, Lt/m ³		27,3	30,8	36,0	35,6	36,5	39,0
Pajamos, mln. Lt							
Pajamos iš viso		329	375	353	400	435	488
iš jų	už parduotą apvaliąją medieną	250	320	304	356	390	443
	už parduotą nenukirstą mišką	3	11	3	3	4	4
	už transporto paslaugas	27	28	24	24	24	24
	už parduotas sėklas ir sodmenis, šalutinę ir antraeilę produkciją	3	6	10	9	9	9
	kitos neišvardintos pajamos ¹⁾	46	10	12	8	8	8
Išlaidos, mln. Lt							
Visos išlaidos		308	339	348	380	395	436
Išlaidos uždirbančios pajamas		217	212	232	240	255	313
iš jų	apvaliosios medienos gamybos išlaidos	89	97	127	121	135	164
	transporto išlaidos	24	26	23	23	23	23
	parduotų sėklų, sodmenų ir šalutinės produkcijos	2	4	8	8	8	8
	kitos neišvardintos išlaidos ²⁾	23	7	4	4	4	4
	veiklos sąnaudos ³⁾	79	78	70	84	84	114

LIETUVOS VALSTYBINIŲ MIŠKŲ SEKTORIAUS VEIKLOS EKONOMINIO EFEKTYVUMO DIDINIMO REZULTATAI

Rodikliai		2002 m.	2005 m.	2009 m.	2010 m. progozė	I variantas Rezultatai, įgyvendinus siūlomas priemones (2010-09-15)	II variantas Rezultatai, įgyvendinus siūlomas priemones (2010-10-15)
Išlaidos, mln. Lt							
Visos išlaidos		308	339	348	380	395	436
Išlaidos miškų atkūrimui ir tvarkymui (pajamos po 80-100 metų)		78,5	106,1	91,4	115,3	115,3	104,4
iš jų	miško atkūrimo darbai	14,2	17,0	16,4	18,3	18,3	17,0
	miško želdinių ir žėlinių priežiūra ir apsauga	4,1	7,5	8,5	13,6	13,6	12,0
	miško sėklinės bazės plėtra, priežiūra ir sėklų ruošą	0,7	1,4	1,1	1,7	1,7	1,2
	miško sodmenų auginimas	8,3	15,5	12,9	14,0	14,0	13,0
	miško sanitarinė apsauga	1,3	1,5	0,7	0,9	0,9	0,8
	jaunuolynų ugdymas ir nekomercinio retinimo kirtimai	4,8	5,6	4,0	7,8	7,8	6,0
	sausinamojo tinklo remontas ir priežiūra	1,4	1,8	0,4	0,8	0,8	0,4
	kelių remontas ir priežiūra	7,8	12,3	10,6	13,6	13,6	12,0
	miškų ūkio paskirties objektų ir valstybinių miškų pareigūnų išlaikymas	35,9	43,5	36,8	44,6	44,6	42,0
Išlaidos viešoms paslaugoms		12,5	20,9	24,6	24,7	24,7	18,2
iš jų	valstybinės reikšmės miškų teisinė registracija	0	0	6,4	4,8	4,8	2,0
	priešgaisrinė miškų apsauga	3,2	3,4	3,9	4,5	4,5	4,5
	miško žemės ploto, rezervuoto nuosavybės teisių atstatymui, priežiūra	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	2,0
	miškų, priklausančių I-II grupėms, priežiūrai	3,0	5,0	7,0	7,0	7,0	6,5
	miško įveisimas ir priežiūra	1,0	3,0	1,0	2,0	2,0	1,0
	laukinės gyvūnijos gausinimas	0,3	0,7	0,4	0,3	0,3	0,1
	miško pažaidų prevencinės priemonės	0,0	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3
	miško kelių tiesimas (rekonstravimas), tiltų statyba (rekonstravimas)	1,0	0,4	0,7	0,6	0,6	0,3
	aplinkosauginių ir rekreacinių objektų įrengimas ir tvarkymas	1,0	5,1	2,0	2,2	2,2	1,5

Pastabos: 1) pajamos už medienos apdirbimo cecho produkciją (veikla nevykdoma nuo 2004 m.), už paslaugas privačių miškų savininkams, finansinės investicinės veiklos pajamos, pajamos už išnuomotą turtą, už prekes skirtas perparduoti (t.sk. ir už parduotą ilgalaikį

2) išlaidos, priskiriamos kitoms neišvardintoms pajamoms (1)

3) pardavimų sąnaudos, veiklos mokesčių (mokečiai už krovinio transporto priemones, už medžiojamų gyvūnų išteklių naudojimą, už aplinkos teršimą, už nuomojamą ne miško paskirties žemę) sąnaudos, bendrosios ir administracinės sąnaudos

LIETUVOS VALSTYBINIŲ MIŠKŲ SEKTORIAUS VEIKLOS EKONOMINIO EFEKTYVUMO DIDINIMO REZULTATAI

Rodikliai		2002 m.	2005 m.	2009 m.	2010 m. progozė	I variantas Rezultatai, įgyvendinus siūlomas priemones (2010-09-15)	II variantas Rezultatai, įgyvendinus siūlomas priemones (2010-10-15)
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą, mln. Lt							
Faktinis		21	36	5	20	40	52
Sąlyginis (jei nebūtų vykdomos viešos paslaugos)		33,5	56,9	29,6	44,7	64,7	70,2
Savininko (valstybės) kapitalo rentabilumas, įskaitant specialiuosius mokesčius							
Savininko (valstybės) kapitalas, mln.Lt		194	224	246	248	250	250
Faktinis rentbilumas, proc.		18,0	23,2	11,4	22,6	32,0	49,2
Sąlyginis (jei nebūtų vykdomos viešos paslaugos) rentabilumas, proc.		24,4	32,5	21,4	32,5	41,9	56,5
Mokesčiai, mln. Lt							
Mokesčiai iš viso		115	120	123	141	161	194
<i>veiklos ir pelno mokesčiai (dividendai)</i>		22	25	31	46	66	99
iš jų:	pelno mokestis (nuo 2011 m. pelno mokesčio tarifas 50 proc.)	4	5	2	4	20	26
	turto mokestis už savininko (valstybės) kapitalą	1	1	5	5	5	5
	5 proc. privalomųjų atskaitymų miškų ūkio reikmėms	14	16	15	18	20	22
	5 (10) proc. privalomųjų atskaitymų valstybės biudžeto reikmėms	0	0	8	18	20	45
	kiti mokesčiai ⁴⁾	3	3	1	1	1	1
kiti mokesčiai į valstybės biudžetą ir Sodrą		93	95	92	95	99	104
iš jų:	PVM (pridėtinės vertės mokestis)	30	38	47	50	54	59
	GPM (gyventojų pajamų mokestis)	28	25	15	15	15	15
	Sodra (socialinio draudimo įmokos)	35	32	30	30	30	30

⁴⁾ mokesčiai už krovinio transporto priemones, už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą, už aplinkos teršimą, už nuomojamą ne miško paskirties žemę

GRĖSMĖS LIETUVOS MIŠKŲ ŪKIO VYSTYMUISI PRIĖMUS SPRENDIMUS MIŠKŲ URĖDIJOMS ŽENKLIAI PADIDINTI ATSKAITYMUS Į VALSTYBĖS BIUDŽETĄ NUO PAJAMŲ UŽ ŽALIAVINĘ MEDIENĄ IR NENUKIRSTĄ MIŠKĄ

- ▶ Daugumos miško atkūrimo, apsaugos ir tvarkymo darbų nevykdymas išbalansuotų miško ekonominių, ekologinių ir socialinių funkcijų vykdymą, **kas iš karto lemtų tarptautinių FSC miškų tvarkymo sertifikatų miškų urėdijoms suspendavimus. Šių dokumentų praradimai užkirstų kelią prekiauti sertifikuota miško produkcija, todėl medienos perdirbimo įmonės, savo veikloje įdiegusios gamybos grandies sertifikavimo reikalavimus, nutrauktų veiklą Lietuvoje, taip dar labiau padidintų nedarbą šalyje.**
- ▶ Privačių miškų savininkai nebeturėtų galimybių įsigyti miško sodmenų ne tik iškirstų miškų atkūrimui, bet ir naujų miškų įveisimui. **Dėl to būtų neįsisavinta ženkli Europos Sąjungos finansinė parama, nevykdoma Lietuvos miškingumo didinimo programa.**
- ▶ Neužtikrinus aplinkosauginių objektų tvarkymo Europinės svarbos saugomų teritorijų tinkle Natura 2000, **Lietuvai būtų pradėtos taikyti ES Komisijos sankcijos.**
- ▶ Panašus miškų ūkio pajamų apmokestinimo principas ES didžiausią dalį (15 proc.) iki šiol moka Estija (jų valstybinių miškų įmonė – RMK).

MIŠKININKYSTĖS SEKTORIUS

Decentralizuota (esama situacija)	Centralizuota
Skaidri struktūra užtikrinanti nuosavybės ir reguliavimo apribojimą	Monopolizavimas
Vienodos konkurencijos sąlygos privačioms ir valstybinėms įmonėms	Centrinis planavimas
Vieningi valdymo ir skaidrumo standartai	Daug konfliktuojančių tikslų
Ministerija nereguliuoja ir nedalyvauja rinkoje	Vieningi standartai
Skatina smulkus ir vidutinio verslo vystymą	Neaiškūs, neskaidrūs tikslai
	Smulkus ir vidutinio verslo žlugdymas

Šaltinis: konferencijos „Regioninė plėtra“ įvykusios 2010 m. vasario 26 d. Marijampolėje pagrindinės tezės.

VĮ MIŠKŲ URĖDIJŲ PERTVARKYMO Į AKCINES BENDROVES PRIELAIDOS IR PASEKMĖS

- ▶ **Akcinės bendrovės neturi teisės patikėjimo teise valdyti valstybinės reikšmės miškų.**
- ▶ Akcinėmis bendrovėmis negali būti deleguotos viešojo administravimo funkcijos - visų miškų priešgaisrinė apsauga; miško kelių, kuriais naudojasi ne tik medienos ruošos verslu užsiimančios įmonės, bet ir visa visuomenė, tiesimas ir remontas; visuomenės poreikio tenkinimui įrengtų rekreacinių objektų priežiūra, aplinkosauginių objektų įrengimas ir priežiūra; valstybinių miškų pareigūnų vykdomos funkcijos ir kitos. Šiuo metu valstybinių miškų pareigūnų vykdomas funkcijas įgyvendina 1470 valstybinių miškų pareigūnų ir tai užtikrina tinkamą ir savalaikę valstybinės reikšmės miškų apsaugos prevenciją bei kontrolę.
- ▶ **Akcinėms bendrovėms nekeliama uždaviniai tenkinti viešuosius interesus ir vykdyti kitą veiklą, siekiant teikti viešąsias paslaugas.**
- ▶ **Jau 2006 metais buvo viešai pripažinta, kad Vyriausybės kanceliarijos valdomų valstybės įmonių, kurios vėliau tapo akcinėmis bendrovėmis, veikla prarado turėtą skaidrumą, o jų valdomas valstybės turtas balansuoja ant privatizavimo ribos.**
- ▶ **Akcinių bendrovių darbuotojai negali vykdyti valstybinių miškų pareigūnų funkcijų.**
- ▶ Valstybės įmonių veikla visapusiškai ir detalai reglamentuota teisės aktais. Jie numato valstybės įmonėms valdyti patikėjimo teise valstybinės reikšmės miškus, jų priežiūrą ir išsaugojimą.
- ▶ Akcinės bendrovės yra savarankiškos valdomo turto atžvilgiu – valstybė valdo tik jai priklausančią akcijų dalį.